

Заслугує уваги також конкурс на кращого знавця предмету «Історія економіки та економічної думки», організований та проведений доц. Лавриненком В.М. на фінансово-економічному факультеті.

В результаті використання вищезазначених методів навчання підвищується мотивація студентів до систематичного вивчення предметів нашої кафедри, зацікавленості цими предметами, розвитку творчого мислення.

Можна вважати, що результатом цієї роботи є участь наших студентів в різних заходах, що стосуються історичної тематики, які проводяться в м. Києві (презентація книжок в Будинку вчителя, участь в книжковій виставці в Українському домі, в засіданнях наукового товариства імені С. Подолинського та інші).

В минулому навчальному році студент IV-го курсу факультету міжнародної економіки та менеджменту Решетюк Тарас прийняв участь у міжнародному конкурсі студентських наукових робіт у Варшаві та зайняв призове місце. В цьому році до 105-річчя КНЕУ підготовлений реферат студентом III-го курсу обліково-економічного факультету Марценюком Сергієм, присвячений колишнім студентам нашого університету Куксі та Москаленку, які підняли синьо-жовтий прапор над нашим вузом. Студенткою III-го курсу факультету економіки та управління подана наукова робота на конкурс з теми «Природне землеробство України — шлях до здоров'я і добробуту нації», який оголошений на сайті Леоніда Кучми.

Так що робота, яка проводиться нашою кафедрою, дає плідний результат як в навчальній, науковій роботі, так і у виховному процесі.

Востряков О. В., канд. екон. наук, доц.,
Гребешкова О. М., канд. екон. наук, доц.,
кафедра стратегії підприємств

ЛЕКЦІЯ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УНІВЕРСИТЕТУ: ПРАКТИКА, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Поширення принципів знанневого суспільства зумовлює необхідність формування нової парадигми вищої освіти, в центрі уваги якої орієнтація на інтереси особистості, на становлення її ерудиції, компетентності, розвиток творчих здатностей та загальної культури. За таких припущень центром освітнього процесу

стає студент як активний суб'єкт, який набуває освіти у формі «особистісного знання».

В університеті лекція наряду з практичними та семінарськими заняттями традиційно залишається невід'ємною та визначальною формою організації аудиторної роботи. Результативність лекції обумовлюється багатьма факторами: вдалістю обраної викладачем композиції, адекватністю прикладів та методичного оформлення, мірою готовності аудиторії сприймати лекційний матеріал, застосовуваними прийомами активізації аудиторної роботи тощо. Від лектора залежить наскільки вдало виконуються три основні функції цієї форми аудиторної роботи, а саме: інформаційна (надання слухачам необхідних знань); стимулююча (породження інтересу до інформації, яка виноситься на лекцію); виховання та розвитку (надання оцінок явищам, формування критичного мислення).

В умовах, коли студенту доступні майже невичерпні джерела інформації, змінюється роль і місце лекційної форми організації навчання в університеті. Підтвердженням цьому є результати проведеного нами навесні опитування студентів ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана». Намагаючись виявити профіль ціннісної пропозиції навчального процесу в університеті, нами було опитано 580 студентів, серед яких 61 % — студенти 2-го курсу, 17 % — студенти 3-го курсу, 22 % — випускники бакалавру. Цікаво, що тільки 11 % з опитуваних вважають, що лекції безумовно потрібні, тоді як 14 % впевнені, що все, що розповідається на лекціях можна прочитати самостійно. Переважна більшість студентів (75 %) вважають, лекція потрібна тільки тоді, коли лектор здатний цікаво викласти інформацію, що складно (або взагалі неможливо) замінити ані книжкою, ані Інтернет-ресурсами. В основу критерію «цікавості» студенти закладають багато параметричну оцінку, що включає: чіткість структуризації лекційного матеріалу; харизму лектора та наявність у нього практичного досвіду щодо предмету лекції; застосування під час лекції наочного матеріалу (слайдів, відеозаписів, спеціальних програмних продуктів); вміння налагодити та підтримувати зворотній зв'язок з аудиторією. Отже можна стверджувати, що студенти (навіть бакалаврського рівню підготовки) свідомо налаштовані на самостійне (поза лекційне) опрацювання нормативного матеріалу, про що заявили 75 % опитуваних. Проте студентська аудиторія висуває нові вимоги до організації та проведення лекційних занять, серед яких: 1) активне введення в навчальний процес проблемних лекцій, що читаються фахівцями-практиками; 2) реалізація права студента на дискусію з лектором, на висловлювання своєї позиції або відношення до предмету лекції; 3) застосування методів активізації роботи з аудиторією, у т. ч. шля-

хом інтерактивних технологій (впровадження під час лекції своєрідних чатів, реалізація лекцій в форматі вебінарів тощо).

З урахуванням нашого викладацького досвіду та маючи на увазі потреби й переваги студентів як ключових «споживачів» знаннєвої продукції університету, вважаємо доцільним дотримуватись таких перспективних підходів щодо організації та проведення лекційних занять:

— для студентів першого-другого курсів лекція має залишатися переважно аудиторною формою трансляції викладачем нормативних знань, проте не можна не враховувати того факту, що ці знання мають бути подані аудиторії у «цікавому» форматі, що досягається шляхом запровадження лекцій-візуалізацій, лекцій-провокацій (із запланованими помилками), лекцій-конференцій;

— для студентів третього-четвертого курсів, що вивчають дисципліни фахового спрямування, переважачим форматом лекційного заняття має стати проблемна лекція, що читається із залученням фахівців-практиків (у т.ч. у формі бінарної лекції, під час якої аудиторія може спостерігати діалог двох лекторів);

— для студентів заочної форми навчання надзвичайно перспективним може виявитись вебінарний формат лекції, що дозволяє одночасно реалізувати усі основні функції лекційного заняття та забезпечити дистанційну взаємодію викладача-лектора зі студентом.

Значно активізувати діалогові та творчо-пошукові форми проведення освітньої роботи дозволяють інноваційні форми освітньої роботи, до яких відносяться: лекція-ділова гра, лекція-бліцтурнір, лекція-брифінг, лекція-брейнстормінг, під час яких аудиторія не конспектує, а обговорює інформацію, заздалегідь запроповану в формі конспектів (слайд-курсів) або текстів лекцій.

Гордієнко В. М., ст. викладач,
кафедра стратегії підприємств

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ АУДИТОРНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ КОМПЛЕКСНОГО ТРЕНІНГУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ З ВИКОРИСТАННЯМ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ІТ-ТЕХНОЛОГІЙ

Підвищення ефективності навчальної діяльності у економічному виші забезпечується зрушенням форм організації навчального процесу, від тих, що лише описують й відтворюють профе-